

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 85

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, APRIL 11TH, 1932

LETO XXXIV—VOL. XXXIV

Dva brata, sovražnika Caponeja, na brutalen način umorjena v Chicagi

Chicago, 9. aprila. Dva brata, ki sta nekoč hotela umoriti Al Caponeja, ležita danes eden poleg drugega v javni mrtvašnici, in njuna trupla so dobesedno preluknjana s kroglicami. Oba brata, Ernst in Ben Applequist, sta veterana chikaških gangežev, in končno ju je doletela usoda, ki navadno čaka vsakega gangeža. Trupla so našli za baro nekega saloona na zapadni strani mesta, ko je dospela policija, ki je bila poklicana od prestrašenih sosedov. V truplih obeh je bila rana pri rani, iz česar se sklepa, da je nekdo streljal iz bližine s strojno puško v oba. Glavi sta bili skoro odtrgani. Policija je takoj začela iskati po raznih zavetistihih gangežev in pri prodajalcih pive. Oba brata sta bila člana ene tolpe, ki je prodajala pivo v mnogih prostorih, in sta najbrž prišla v nasikrižje s člani druge tolpe, ki je imela isti posest. Ben Applequist je bil prijatelj pred 12. leti, ker je ustrelil nekega volivnega uradnika. Izgovoril se je tedaj, da je streljal s silobranu, nakar je bil oproščen. Oba sta tudi pred nekaj leti napadla neki hotel v Cicero, Illinois, kjer sta mislila, da se nahaja Al Capone. Streljala sta s strojnimi puškami v hotel, toda sta bila pregnana.

Želite \$5.00?

Petnajsto poglavje zanimivega detektivskega romana "Mrtvec na mostu" je priobčeno danes. Le do 20. poglavja imate čas, da uganete, kdo je ta mrtvec in kdo ga je umoril. Kdor pogodi najboljši odgovor dobi \$5.00, dočim plača "Ameriška Domovina" za drugi najboljši odgovor \$3.00, in onemu pa, ki pošlje najslabši odgovor, pa se izplača \$2.00. Čas za poslati odgovore imate le do dne, ko bo priobčeno 20. poglavje tega romana, in nagrade se izplačajo, ko priobčimo 28. poglavje. Prejeli smo že več odgovorov. Poskusite tudi vi svojo srečo kot detektiv.

Nov adresar katoliške cerkve je priobčen

Vatikan država, 9. aprila. Pravkar je prišel v javnost novi adresar katoliške cerkve. Prvi izdaja je dobil papež Pij. V adresarju so imena in naslovi 3609 katoliških škofov in nadškofov in 55 kardinalov. V Zedinjenih državah je 109 katoliških škofov, v Kanadi 74, v Mehiki 34, v Argentini 10, v Boliviji 11, v Braziliji 74, v Chile 13 in v republiki Columbia 27.

Pišče s štirimi nogami

Naša rojakinja Uršula Trtnik, 19005 Muskoka Ave., nam je te dni prinesla v urad pišče, ki se je izvalilo s štirimi nogami, štiri kreljuti, toda le z eno glavo. Pišče ni živelo dolgo, kar je škoda, kajti če bi zrastle, bi gotovo zleglo kot kokiš piščance z osmimi nogami, in kdor je prijatelj kurjih bedrc, bo že vedel, kaj to pomeni.

Nadzorniki tlakov

Direktor javne posluje, Kennedy, je odpustil od dela 44 "formanov", ki so nadzirali delavce pri popravah cest. Kennedy je izjavil, da so nepotrebni. Dva delavca delata, tretji pa zraven stoji kot "forman." Mesto si bo s tem prihranilo \$59,000.00 na leto.

Porota na Havaju je zbrana. Darrow kliče izvedence iz Amerike

Honolulu, Havajsko otočje, 9. aprila. Končno je bila izbrana porota, pomešana z raznimi plemenimi, ki bo sodila ameriško žajvljanko in tri člane ameriške mornarice, obdolžene umora mladega Havajca, ki je onečastil mlado ameriško ženo. Včeraj sta dospela iz Los Angeles, California, dva zdravniška izvedenca. Njuna navzočnost pričča, da bo zagovornik Darrow najbrž skušal vplivati na porotnike s tem, da bo povdarjal trenutno blaznost obtoženih. Zdravniški eksperti pripovedujejo, da se pripeči, da če je človek radi silnega, nepričakovane in groznega dogodka, ves iz sebe, da ne more trezno misliti, in da v takih trenutkih napredi dejanje, za katero ne more biti odgovoren pred porotno. Obtožena Mrs. Fortescue, mati onečastene žene, Mrs. Masie, se je nahajala v taki duševni zmedenosti, ko je sklenila umoriti Havajca Kahawahi, ki je onečastil njeno hčer. Porotniki, ki bodo sodili obtožene, so končno sledeči: Olaf Sorenson, John F. Stone, Shafford Waterhouse, Charles Strohl in Theodore Bush, Amerikanci. Willie Beyer, Nemec. Edward Goetas, Portugalec, Theodore Char in Henry Chang, Kitajca, Walter Napoleon, Havajec, George McIntyre in Charles Akana, pol-Havajca.

Hrv. radio koncert

Sinoči so imeli bratje Hrvati svoj sijajni večer, ko so v Slovenskem Narodnem Domu uprizorili sijajni radio koncert. Zopet je bila enkrat dvorana S. N. Doma zasedena do zadnjega kotička, in je moralo mnogo stotin ljudi stati. Bilo je to hrvatsko in slovensko občinstvo. Tekom programa, ki se je izvajal dovršeno, točno in nad vse zanimivo, je nastopilo 16 raznih tamburaških orkestraz iz vseh krajev Zedinjenih državah. Videti je bilo, da je občinstvu najbolj ugajal nastop "Balkan Serenaders" orkestra iz Detroita, ki so v resnici umetniki v igranju. Vihar aplavza je žel tudi Mr. Louis Seme s svojim slovenskim pevskim zborom "Naš Dom," katerega je pripeljal iz Loraina. Stirideset pevcev je nastopilo na odru v pesmih "Vasovalec" in "Zabja svadba." Peli so precizno in melodično, in so pri navzočih Hrvatih in Slovencih želi gromko odobravanje. Videti je bilo tudi stotine lepih hrvatskih narodnih noš, moških in ženskih. Ne pomnimo še, da bi bratje Hrvati imeli še kdaj tako ogromno, a popolnoma uspelo prireditvev.

Mary Kekić obsojena

Mary Kekić, soproga George Kekića, ki je zapustila svojega moža in pobegnila z známim banditom in morilecem Jos. Filkowskim, je bila zadnjo soboto v New Yorku obsojena na dve do štiri let zapora, ker so našli pri njej za \$60,000 ukradene zlatnine. "To je slabo za dekleta," je izjavil Filkowski v ječi v Clevelandu, kjer čaka obravnavo kot morilec. "Dekle sploh vedelo ni, da imam jaz spravljeno zlatnino v mojem stanovanju. Mrs. Kekić je popolnoma nedolžna." Kekićeva je pred par leti zapustila moža in dva mala otroka in pobegnila z banditom Filkowskim.

Lindbergh je plačal \$50.000, toda otroka ni

Hopewell, New Jersey, 10. aprila. Col. Charles A. Lindbergh, je plačal \$50,000 v gotovini banditom, ki so odpeljali njegovega sina, toda banditi so Lindbergha pošteno potegnili. Banditi so obljubili, da bodo takoj, ko prejmejo denar, pustili 21 mesecev starega otroka na določenem mestu, toda banditov z otrokom ni bilo nikjer.

Tako je naznanil nocoj Lindbergh sam potom državne policije. Ob istem času se pa naznanja, da je vladi znano, kakšen denar je bil plačan banditom, ki so odpeljali otroka Lindbergha. Vseh \$50,000 je bilo plačanih v \$5.00, \$10.00 in \$20.00 bankovcih, in številke teh bankovcev ima zakladniški oddelek ameriške vlade zaznamovane.

Col. Schwartzkopf, načelnik policije v New Jersey, se je izjavil: "Banditom, ki so odpeljali otroka Lindbergha, se je plačalo \$50,000. Banditi so se najprvo izkazali, da so pravi, nakar so dobili denar. Pustili smo potem več dni, da smo dali banditom priliko, da odredijo svoje priprave. Toda ker se banditi niso oglasili, smo zadevo sporočili javnosti."

Zvezni oddelek zakladnice je razposlal v soboto večer na predsednike vseh bank v deželi natančen popis bankovcev, ki so bili plačani roparjem Lindbergh otroka. Vse številke so zaznamovane, in banke so naprosene, da pazijo na denar, ki prihaja z dotičnimi številkami v banke, v upanju, da pridejo na ta način na sled banditov. Banditom se je plačalo \$25,000 v \$20.00 bankovcih, \$15,000 v \$10.00 bankovcih in \$10,000 v pet dolarskih bankovcih. Vsi bankovci so iz serije leta 1928, niso bili novi in tudi ne po zaporednih številkah.

Hopewell, N. J., 10. aprila. Col. Lindbergh še vedno upa,

da mu bodo banditi vrnili otroka. Lindbergh je danes prvič povedal, kako je prišlo do tega, da je plačal denar banditom. Opozorjen je bil na bandite potom nekega pisma, v katerem so se banditi pravilno izkazali, tako da je bil Lindbergh prepričan, da dobi otroka vrnjeneza, ako plača tem ljudem vsoto \$50,000.

Ob istem času je dala vlada Zedinjenih držav priobčiti serijske številke vseh bankovcev, ki so bili plačani banditom. Ker bankovci niso bili v zaporednih številkah, je seveda silno težko dognati in paziti na dotične bankovce. Vzelo bi pet ali šest strani časopisa tiskati vse številke bankovcev, oddanih banditom. Ljudje, ki dobivajo denar od sumljivih oseb, lahko prinesejo dotične bankovce na banko, kjer bodo takoj dognali, ali so bili oddani banditom prvotno ali ne.

Dasi je Lindbergh sam naprosil vlado, da sporoči javnosti številke bankovcev in naprosil vse prebivalstvo v Zedinjenih državah, da pomaga loviti bandite, pa je ob istem času Lindbergh izjavil, da mu ni toliko za bandite, da bi se maščeval nad njimi, pač pa jih bo pustil neovirane, samo da mu vrnejo otroka.

Dasi je Lindbergh prepričan, da je imel posla s pravimi banditi, vendar je priznal, da jih osebno ni videl, pač pa jih je spoznal le po gotovih znamenjih, dogovorjenih v raznih pismih, ki so prihajala do njega. Podrobno poročilo glede plačila odškodnine banditom se glasi:

"Ob času, ko je bil otrok odpeljan, so dobili v sobi otroka notico, ki je zahtevala odškodnino \$50,000. Gotovi vzroki so napeljali Lindbergha, da te

stvari ni dal v javnost. V dotični notici je bilo tudi povedano, kako se lahko spozna bandite, tako da bo odškodnina plačana pravim ljudem. Pozneje je dospelo še več pism, in v vseh teh pismih so bila omenjena ista znamenja, kot v prvi notici, tako da je Lindbergh vedel, da posluje s pravimi ljudmi. Potom pismov so se domenili, kdaj in kje se ima plačati denar, v kakšni obliki naj se plača, in kje bo Lindbergh dobil otroka. Ko je bilo vse dogovorjeno, je Lindbergh plačal denar, čakal in čakal na otroka, katerega pa ni bilo, dasi je pretekel gotovi rok, ko bi moral biti otrok vrnjen."

Policija v New Yorku je pretekli petek večer aretirala nekega skrivnostnega moškega, ki je baje v tesni zvezi z banditi. Samo detektivu Oliver, policijskemu načelniku in njegovemu namestniku je znana osebnost dotičnega, sicer pa strogo molčijo o tej aretaciji.

Nadalje je prišlo na dan, da so banditi baje zahtevali prvotno \$50,000, toda pozneje so zahtevali \$70,000, in sicer iz vzroka, ker je Lindbergh zadevo sporočil policiji. Banditi so dali razumeti Lindberghu, da imajo radi tega mnogo več stroškov, in da morajo denar deliti z nekimi drugim, in bi torej potrebovali \$70,000, dočim bi Lindbergh dobil lahko otroka za \$50,000, ako bi posloval direktno z banditi. Poznejša pogajanja so se vlekle in vlekle, dokler banditi niso končno dali ultimatum, da plača Lindbergh \$50,000 do 8. aprila, in če ne, bodo dvignili svoto na \$100,000. Lindbergh je plačal. Toliko je dosedaj znanega o tej aferi, o ostalem se pa ne ve ničesar, in je vse zavito v skrivnostno temo.

Al Smith je gotovo predsedniški kandidat demokratske stranke

New York, 9. aprila. Ker so se zadnje čase razširile govori, da Al Smith ne bo predsedniški kandidat demokratske stranke, je danes izjavil bivši governor, da bo sprejel nominacijo demokratske stranke, ako mu je ponudijo. Tozadevne primarne volitve se bodo v kratkem vršile v državah Connecticut, Pennsylvania, Massachusetts in California. V vseh teh državah ima Smith svoje pristaje za kandidate delegatov predsedniške konvencije. Smith je odločno zanikal trditve, da se on ponuja kot kandidat v namenu, da bi svoje glasove potem oddal drugemu kandidatu, ali da bi oviral izvolitev kakega drugega kandidata. Smith je prišel na dan z direktno izjavo, ker so ga k temu silili prijatelji v prej omenjenih štirih državah, ki niso bili na jasnem ali naj razvijajo močno kampanjo v njegov prid. Vendar se čuje, da Smith nima toliko privrženecv v stranki, kot jih je imel pred štirimi leti, in zlasti v državah, kjer so se doslej vršile primarne volitve za predsedniške kandidate, je dobil Roosevelt večino.

Sodnik Sawicki

John W. Stapleton, davkoplačevalec v Clevelandu, je vložil tožbo proti sodniku Sawicki, da se ustavi njegova plača.

Hindenburg je predsednik.

Berlin, 10. aprila. Predsednikom nemške republike je bil danes ponovno izvoljen za nadaljnjih sedem let sedanji predsednik Paul von Hindenburg. Te ponovne volitve so pokazale, da so fašisti precej napredovali, da so komunisti nazadovali, toda da je Hindenburg močnejši, kot vsi drugi kandidati skupaj. Dočim niso na razpolago še končne številke glasovanja, pa je znano, da je bilo oddanih v predsedniških volitvah 36,500,000 glasov. Od teh jih je dobil Hindenburg nekako 19,359,642, katere številke pa niso še končno veljavne, Adolf Hitler, fašist, je dobil 13,417,000 glasov, in Ernst Thaelmann, komunist, je dobil 3,700,000 glasov. Pri volitvah marca meseca je dobil Hindenburg 18,654,690 glasov, Hitler 11,341,360 in Thaelmann 4,982,000. Pri ponovnih volitvah je dobil Hindenburg nad 700,000 glasov več kot pri prvotnih volitvah, dasi jih je potreboval samo 169,000. Hitler je napredoval pri ponovnih volitvah za nad 2,000,000 glasov, dočim je komunist Thaelmann zgubil 1,147,000 glasov. 84 etni maršal Hindenburg je sicer vedel, da bo zmagal, toda ne s tako veliko večino. Dobil ni samo nadpolovične večine vseh glasov, pač pa tudi večino

Tudi v protestantskih cerkvah se dobijo dobre žganjarne v prometu

Cincinnati, Ohio, 9. aprila. Zvezni agenti so prišli na sled, da se žganje v teh časih depresije ne kuha samo na privatnih domovih, pač pa so za to pripravne tudi protestantske cerkve, katerih so že več obiskali, in tuintam dobili žganje ali kotle. Sedaj so pa zvezni agenti prohibicije odkrili v židovskom tempelnju Beth Tefyla, v tem mestu, kompletno urejeno distilarno. V kleti, kjer se nahaja furnez, da greje židovski tempelj, so dobili tudi dober kotel za kuhanje žganja. Kotel je postavil tja oskrbnik sinagoge, Mike Miller. Žganje sta kuhala Adolf Hitler, fašist, je dobil 13,417,000 glasov, in Ernst Thaelmann, komunist, je dobil 3,700,000 glasov. Pri volitvah marca meseca je dobil Hindenburg 18,654,690 glasov, Hitler 11,341,360 in Thaelmann 4,982,000. Pri ponovnih volitvah je dobil Hindenburg nad 700,000 glasov več kot pri prvotnih volitvah, dasi jih je potreboval samo 169,000. Hitler je napredoval pri ponovnih volitvah za nad 2,000,000 glasov, dočim je komunist Thaelmann zgubil 1,147,000 glasov. 84 etni maršal Hindenburg je sicer vedel, da bo zmagal, toda ne s tako veliko večino. Dobil ni samo nadpolovične večine vseh glasov, pač pa tudi večino

nad vsemi drugimi kandidati. Volitve so bile po vsej Nemčiji jako burne. Poroča se o nestabilnih pretepih in pobojah na prostori, kjer se je glasovalo, in tri osebe so bile tudi ubite radi volivnih sporov. Poroča se, da je dobil Hindenburg svoje nove glasove od nacionalcev, Hitler je dobil glasove od monarhistov,

Mnogi krogi zahtevajo, da začnejo Zedinjene države s trgovanjem z Rusijo

New York, 9. aprila. Čas histerično misliti o sovjetski Rusiji je minul, se je izjavil Thos. Morgan, predsednik Curtiss-Wright Export Corporation. "Ako pomislimo, da živi danes milijone Amerikancev od miloščine, in če pomislimo, da čaka nad 100,000 del, katere lahko dobimo od Rusije, tedaj bi morali biti vrženi predsodki vstran in zreti resnici v oči. Jaz sem Amerikane, rojen v Ameriki, služil sem v ameriški armadi, in hodil dosti po svetu. Rusijo poznam že 19 let, poznal sem jo prej in po revoluciji, in kot tak povem, da nimamo ničesar zgubiti, toda mnogo pridobiti, ako stopimo v trgovske odnose z Rusijo. Caristična Rusija je naročevala nekako \$24,000,000 vrednosti blaga na leto od Amerike, Rusija danes pa naročuje blaga v vrednosti \$150,000,000 v Zedinjenih državah. Lansko leto se je pa naglomala nekaj zgodilo. Ruski eksport je padel za 60 procentov, a Nemčija je prodala za 62 procentov več blaga v Rusijo. Danes je padel ruski eksport že za 95 procentov. Evropa daje boljši kredit kot Amerika, ki zahteva plačilo takoj, dočim Evropa čaka. In ironija v tem je, da daje Evropa kredit Rusiji — ameriškim denarjem. Amerika bi lahko dobila iz Rusije dvajsetkrat toliko naročil, kot jih dobiva danes."

Smrtna kosa

V nedeljo popoldne je preminul v Charity bolnici Peter Filipovič, 9112 St. Catherine Ave., star 42 let. Bil je član dalmatinskega podpornega društva, rodom Hrvat. Tu zapušča več sorodnikov, v stari domovini pa brata. Pogreb rankega se vrši v sredo zjutraj z Louis Ferfolia pogrebnega zavoda na 3515 E. 81st St. Bodi ranjkemu mirna ameriška zemlja!

Pogreb Mrs. Hočevar

Jutri ob 9. uri zjutraj se vrši pogreb ranke Mrs. Mary Hočevar, iz hiše žalosti na 6322 Carl Ave. v cerkev sv. Vida. Pokojnica je bila članica društva Srca Marije (novo), društva Carniola Hive, št. 493, The Maccabees, pevskega društva Lira in Oltarnega društva. Članice društev so prošene, da se udeležijo pogreba v obilem številu.

Cleveland je moker

Glasom statistike o glasovanju glede prohibicije, so Clevelandčani volili 7:1 za odpravo prohibicije. Vsega skupaj je bilo v Clevelandu oddanih 32,957 glasov, in od teh 4,425 za prohibicijo in 28,552 proti.

Zapravljanje denarja

V uradu okrajnega clerka so stroški zadnjih šest let narasli za \$69,000. Zlasti so stroški narasli v zadnjih dveh letih depresije, dočim bi bilo splošno pričakovati, da se bodo stroški znižali.

Unije in Miller

Mestni unijski elektricarji so sklenili, da vzamejo vsak \$2.00 manj plače na dan kot doslej. Kot drugi mestni uslužbenci, so bili tudi elektricarji prisiljeni k temu.

70,000 tiketov

Tekom prvega tedna je družba cestne železnice prodala skoraj 70,000 vozniških listkov po \$1. Najbrž bodo ostali še v veljavi.

* Kongres je odredil preiskavo borze v New Yorku.

Roosevelt napada Hooverja, ker podpira bogatine, prezira priproste ljudi

Albany, New York, 9. aprila. Governor Franklin Roosevelt, eden vodilnih demokratov, ki pričakuje nominacijo za predsedniškega kandidata, je danes resno kritiziral delovanje predsednika Hooverja v teh časih in je razvil svoj lastni program, glasom katerega naj se "pozabljenega delavca" obdrži na nogah in ga varno prepelje skozi to gospodarsko depresijo. Governor je izjavil, da bi se najprvo moral pomagati farmarju, ki je hrbtenica vsega napredka. Ako ima farmer denar, tedaj naroča blago, in tovarne so zaposljene. Nova colninska politika se mora vpeljati. Bankam se mora priti na pomoč, delavce zavarovati glede brezposelnosti. Dosedanja republikanska administracija se v teh izvanrednih časih, v katerih živimo, ni zmenila za odpravo gorja, katerega prenaša danes ameriški narod. Predlogi so bili dani vseppek, toda brez resne volje in proračuna za pravo pomoč. Do 60 milijonov ameriškega naroda živi na deželi. Ti ljudje so zgubili vsako moč za nakupovanje. Noben narod ne more živeti, ako je polovica naroda bankrotna, je rekel Roosevelt.

"Jadranov" koncert

Sinoči je prišlo v agilno pevsko društvo "Jadran" zaključilo zimsko sezono s nastopom na odru Slov. Del. Doma na Waterloo Rd. Program je bil zelo pester in obširen. Peveci in pevke so v nastopih vse točke dovršeno peli. Zelo je občinstvu tudi ugajalo, ker je bilo poleg zborov tudi nekaj četverosplovov in dvosplovov. Divno je zaorila pesem "Jadransko morje," kot otvoritvena točka. Pripravljeni kvartet, Novak, Podboy, Dujmovič in Stanonik je v par spevih splošno zadovoljil navzoče. Občinstvo jih je nagradilo z gromovitim ploskanjem. V zahvalo so se peveci odzvali s par ljubimi pesmicami. Pripravljeni pevki, sestre Česnikovi, sta tudi s svojimi melodičnimi glasovi želi lep uspeh. V splošnem je bil program dovršeno proizvajen. Več pevskega točk je mojstrsko spremljala Miss Vera Milavec. Kuplet, ki ga je predstavljala Mr. Anton Eppich, je vzbudil med občinstvom obilico smeha. Je pa tudi res, da je Mr. Eppich mojster v enakih nastopih. Dobro sta mu pomagala Mr. Slejko z violino in Miss Olga Godec na klavirju. Udeležba je bila prilično velika, lahko pa bi bila številnejša za tako krasen program. Upati je, da nas bodo vrli peveci "Jadrana" kmalu zopet zabavali s svojimi prijetnimi pesmicami.

Msgr. Boehm umrl

V soboto ponoči je umrl katoliški župnik, Msgr. Boehm, 79 let star, ustanovitelj ogrske župnije sv. Elizabete v Clevelandu. 40 let je deloval kot župnik na svoji župniji. Bil je eden najbolj poznanih katoliških duhovnov v državi Ohio.

Zadušnica

V torek, ob 8. uri se bo brala sv. maša zadušnica za pokojnika Matevž Molkov in cerkvi sv. Kristine. Prijatelji in sorodniki rankega so prijazno vabljeni.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00; četrt leta \$1.75
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 85, Mon., April 11th, 1932

Kam gremo z davki?

V letu 1912 so znašali vsi državni davki države Ohio \$76,000,000. Danes, v letu 1932, znašajo državni davki \$298,000,000 na leto.

Leta 1914 so znašali državni in lokalni davki države Massachusetts svoto \$103,500,000.00. V letu 1930 pa je ista država vzela državljanom in ostalim davkoplačevalcem ogromno svoto \$313,800,000.00.

V državi Michigan so prebivalci, ki imajo kaj zemljišča in posesti in drugi davkoplačevalci plačali v letu 1914 vsega davka \$66,228,221.15. In ta davek se je v letu 1930 povečal na \$107,000,601.00. In če bi preiskali davčne prihodke drugih držav iz leta 1914, in jih primerjali z današnjimi, bi našli približno enako gorje.

"Dajte cesarju, kar je cesarjevega, Bogu kar je božjega," tako stoji zapisano v knjigah življenja, in Krist sam je učil isto resnico. Toda dočim dajemo danes Bogu ravno toliko, in najraje manj, kot se mu je dajalo pred več leti, pa je "cesar," to je, naša vlada vzela trikrat ali štirikrat toliko, kot smo pa dajali pred dvajsetimi leti, in to v očigled dejstva, da danes dobivamo manj za cesarske franke, kot smo pa opravičeni.

Kaj se godi z narodi v Evropi in po ostalem svetu, ne moremo na tem mestu navajati, ker nam niso na razpolago zanesljive številke in podatki. Mi govorimo o neizmernem bogastvu Amerike, katero je prvič od njenega postanka, pravič v življenju njene svobode in neodvisnosti prišlo v nevarnost, da se zgubi v prah radi strašnih davkov, radi davkov, ki so povzročili prvo revolucijo v Ameriki, ki je prinesla Ameriki svobodo in neodvisnost.

Pomislmo, da so danes narodni, državni in mestni davki štirikrat večji kot so pa bili pred dvajsetimi leti. In v istem času, ko so povečali davke štirikrat, se je znižala vrednost zemljišč. In ko smo pred osmimi ali sedmimi leti plačali za zemljo in hišo deset tisoč dolarjev, je slednja danes vredna pet tisoč dolarjev, toda davkov od tega posestva je treba plačati štirikrat toliko kot v času, ko je bila ista zemlja vredna komaj tritisoč dolarjev!

In, ko dobiva zvezna blagajna, naše države, naša mesta, štirikrat toliko davkov, kot pred leti, ali je resnica, da dobiva 96 procentov prebivalstva v Zedinjenih državah, ki tvorijo srednji, delavski in farmerski stan, ali dobivajo ti stanovni štirikrat toliko postrežbe od narodne vlade, od držav in od mestnih vlad? Ne samo, da so ti omenjeni razredi, steber države, skrajno obubožali, pač pa dobivajo mnogo manj za denar, katerega plačujejo v davkih.

Od leta 1918 delajo postavne za ameriški narod republikanski kongresniki, ki obenem tudi nakladajo nove davke. Od leta 1918 ima ogromna večina ameriških držav republikanske governore in republikanske državne postavodaje, ki so skrajno ekspertni v tem, da nakladajo nove davke, dočim krčijo in znižujejo postrežbe narodov. Ni čuda torej, da smo imeli v letu 1916 v Zedinjenih državah 2,167 milijonarjev, in da jih imamo danes nad 40,000. Narodno premoženje se je pod republikanskim krmlom, pod republikansko vlado, ki je od nekdaj bila zaščitnica močnih in bogatih, to narodno premoženje se je postotilo v rokah nekaterih, a drugi so ga enostavno zgubili!

Tekom zadnjih pet let so se izdatki za dnevne življenjske potrebe skrcili za 75 procentov, toda delavske plače so v istem času padle za 120 procentov. Vse je cenejše, ves material se je pocenil, toda delavske plače so najbolj padle, in ni čuda, da je delavec danes, celo če dela, večji revež, kot je bil včasih. To je posledica kopičenja premoženja v rokah nekaterih, v obubožanju mnogih.

Naša republikanska vlada danes posveti več časa politiki tujezemstva, aferam tujih narodov, kot pa posvečuje resnosti, dela in pozornosti svojemu lastnemu narodu. Ni čuda, da raste narodni deficit dnevno za šest milijonov dolarjev, ni čuda, da sili republikanski predsednik Hoover demokratski kongres, da naklada nove davke, ker so vse blagajne prazne radi nečuvne zapravljivosti.

Samo kar smo v Clevelandu doživeli tekom zadnjih pet let, nam jasno kaže, kam vodi republikansko gospodarstvo! Milijoni so zginili iz mestne blagajne, in da ni bilo pogumnega demokrata Millerja, bi se ista krajja javnega denarja nadaljevala. Danes, ko so mestne blagajne prazne, se Miller bori, da nasiti one, katerim so prejšnji vladarji pred njim ukradli milijone! Bolj kot kdaj prej je dolžnost državljanov, da pazijo na javne dogodke, in pridejo ob pravem trenutku na dan, da spremenijo obstoječe razmere.

D O P I S I

Cleveland (Collinwood), O.—(vse). Kaj vse bodo naše kuharice pripravile za prigrizek in koder dobitkov bo, naj se pride pa vsak sam prepričati. To vse bo no domačo zabavo s card party stalo samo 35c. Čisti dobiček je namenjen za cerkev.

Vljudno vabimo naše pevce in pevke, da pridejo marjašat. Zatrjujemo vam, da bomo tudi me obiskale vašo prireditel. Torej je mozičke. Zabave bo dovolj za na videnje v nedeljo 17. aprila

v cerkveni dvorani. Pozdrav vsem faranom!

Članica.

Cleveland, O.—Rad bi nekoliko dal pojasnila glede dedščine Mrs. Tavčar, o kateri se je toliko pisalo po časopisju, da je namreč podedovala en milijon dolarjev. Že takoj, ko sem to bral, sem trdil, da to ne bo resnica, ker mi je Ilirska Bistrica dobro znana, ker sem tam doma. Tam je res tovarna testenin, ki se je zvala pred italijansko okupacijo "Prva slovenska tovarna testenin Znidarišič in Valenčič."

Tam v Ilirski Bistrici ni nobene imena Klemenc. Pred kakimi 37. leti je bil tam orožnik s tem imenom, pa ta ni imel nobene tovarne testenin. Da bi se tje priženil tudi ni mogel, ker Znidarišič in Valenčič sta imela oba več otrok, od katerih ne more biti noben star čez 38 let. Nisem nevoščljiv Mrs. Tavčar, če bi podedovala en milijon dolarjev, ampak mislim, da jih v Ilirski Bistrici zaenkrat ne bo.

Frank Stemberger.

Cleveland, O.—Že večkrat je bilo v časopisu Ameriška Domovina priporočano, da se vrši pouk v angleščini v javni knjižnici na 55. cesti vsak teden in sicer popolnoma brezplačno. Pa do danes se ni še nihče oglašil in poročal, kako se učimo. Naj mi bo dovoljeno, da napišem par besed o tej šoli.

Poučuje se že več let, pa vedno sem si mislila: "Oh, kaj mi hoče angleščina na starost in tudi časa nimam, da bi hodila na uro gledat v knjižnico." A letos mi je pa druga padla v glavo in še neka moja prijateljica me je prišla nagovarjati, da naj hodim v šolo, da je prijetno in da se dobro učijo. Ker se ji nisem hotela zameriti, sem ji obljubila, da bom šla in da naj me pride klicati, da greva skupaj. In po 18. letih sem zopet postala šolarica.

Ko pridemo v razred, sem se začudila, ko sem zagledala toliko poznanih mladih in bolj starih, fantov in deklet, ki dobro razpoloženi čakajo kedaj pride njih učiteljica, Mrs. Coe. Že prvi vtis se mi je priljubil in kaj šele, ko se je pričelo s poukom. Dve učni uri sta minili kot bi trenili.

Svoje delo, ki me je čakalo doma, hitro opravi in sem se pripravila nato za drugi dan šole. In še bolj vesela sem šla v šolo kot prvi dan. Vsakikrat je hitreje minilo. In danes, po petih mesecih, me nikdo drugi kot bolezen, ne obdrži doma. Štiri ure na teden imam največ razvedrila in zabave v šoli. In ne samo jaz, ampak vsi, kolikor nas pohaja v javno knjižnico v to šolo.

So trije razredi. Jaz grem v ponedeljek in sredo popoldne, od 1. do 3. ure. Vsi učenci in učence se dobro razumemo med seboj in kar je najlepše, da se vsi kličemo po imenih, kot res pravi šolarčki. Ni nič Mr. ali Mrs., ampak samo — ti.

V teh kratkih urah se človek nauči zelo mnogo. Beremo, pišemo, odgovarjamo na stavljenja vprašanja in vse le angleško. Seveda, najtežje je spelling. Bolje bi bilo, če tega ne bi bilo. Pa pravijo, da to mora biti. Pa naj bo, se je treba pa nekoliko bolj potruditi. So med nami taki, ki so komaj eno leto v tej deželi, pa kako že znajo in kar povedo, vse pravilno izgovarjajo. Ne tako, kot nekateri, ki smo že dlje časa tukaj, pa znamo kot Kočevčari, da nas pravi Amerikane ne razume. Kakšen žid bo že še vedel, kaj mislimo povedati.

Zato priporočamo vsakemu, kdor le more, naj gre v šolo. Ni treba nikomur tako misliti, kot sem jaz pred 10. leti: "Oh, kam bom šla na starost?" Človek ni nikdar prestar da se kaj nauči. In naše celo življenje ni nazadnje nič drugega kot neprestano učenje. Za denar se danes vse dobi, samo nekaj ne moreš kupiti, namreč pameti in smrti ne moreš odkupiti. Drugo pa vse dobiš. In kolikor več znaš toliko več veljaš.

Poučuje nas plemenita in do-

bra učiteljica, Mrs. Coe. Skoro da se moraš nekaj naučiti, čeprav nočeš. Kar vlti nam hoče v naše kranjske glave to ljubo angleščino. Je res pravi biser in menda le ta potrebljiva Mrs. Coe je sposobna učiti in mehčati naše trde glave. Večkrat vzklikne ta ali druga: "Da, ta žena si služi nebesa, ker ima tako potrebljivost!" Nikdar ne vidiš nevolje na njenem milem obrazu. In lepo besedo in prijazen pogled ima za vsakega. Ona poučuje že mnogo let nas priseljence in ni čuda, da ima že vse lase bele kot sneg.

Torej če se tuje človek toliko za nas žrtvuje, zakaj bi mi ne uporabili te lepe prilike in šli v šolo vsi, ki smo prišli sem v to deželo za kruhom. Tudi drug narod nas bo bolj cenil, da ne bomo sami "Poljaki." Tako je! Kdor se hoče prepričati, pa naj pride pogledat in bo videl, da je res par ur poštenega razvedrila med nami v šoli. Dobrodošel vsak!

Franka Mežič,
6219 Carl Ave.

Prisegam

To je ime igre, katero uprizaro društvo sv. Kristine št. 219 K. S. K. J. v nedeljo 24. aprila v šolski dvorani fare sv. Kristine na Bliss Rd., ob priliki proslavitev petletnega obstanka društva. Naj mi dovoljeno nekoliko opišati vsebino te igre.

Krasen prizor je že v začetku, ko se objemata dobrosrčna gospa Jereb in Marica, uboga najdenka, ki so jo našli pred leti v gozdu v naročju mrtvega moža. Gospa Jereb je dedlico vzela k sebi za svojo. Nato se prikaže prizor, ko pri oknu prikaže in zapoje nora Klara s svojim tresočim, napol blaznim glasom: "Le ljubite se, saj to je lepo, dokler tudi med vaju ne poseže kruta roka in vaju loči za vedno."

Kdo je ta nora Klara? Kdo je Marica?

Nato sledi zanimiv prizor: preprič dveh služkinj. Ena je Gorjenka, druga je Ribničanka. In kako se pripravili! Prizor za bogove! Še v lase bi si skočili, da ni prišla pravočasno gospa Jereb. Lep prizor nudijo članice kuharskega kluba. Kjer so mlada dekleta, tam je tudi dovolj zabave. Tako bo tudi tukaj. Pridružuje se jim še stara devica, Zvezdoslava Slavčeva, ki je preko ušes zaljubljena v nekega lepega Zvonkota.

Nato sledi junaški čin in drznost Marice, ki ustavi splašene konje in reši bogato gospo, Ljudmilo, gotove smrti in jo pripelje v hišo gospe Jereb. Tu zopet pride nora Klara in pove zgodbo o dveh sestrah, ki sta ljubili enega mladeniča. Zakaj gospi Ljudmilo omedli pri tej povesti? Kdo je ta Ljudmila?

Zopet nov prizor — dekleta na pikniku v gozdu. Veselo petje, prijazna zabava. Nastopi zopet naša stara devica Zvezdoslava Slavčeva. Tukaj se prične šele prava komedija, ko se bo zavedla, kako je prevarana in kdo je tisti, ki jo je tako varal.

Zopet nov prizor, ko najdejo dekleta v starem drevesu košček papirja. Ko ga hočejo prebrati, pride na prizorišče gospa Ljudmila. Ko sliši ime podpisane, prebledi in se prične tresti. Vzame jim papir iz rok in ga skrije. Zakaj je tako prestrašena? Kdo je pisal tisti papir?

Nato se pojavi nora Klara, ki začne pripovedovati, kaj se je zgodilo pred leti. "Prisegam!" ponavlja njena usta. Nato zakriči in zdirja po gozdu.

Potem zopet naša zaljubljena Zvezdoslava, ki sedi ob mesečnem svitu v gozdu, ko se ji približa njen, tako zaželeni in ljubljeni Zvonko. Sedaj pa pride na vrsto Špela, ki prinese košarico z jedili za dekleta, pa se je zgubila v gozdu. Od nasprotne strani pa pride Marjanca in se začne prav imenitno pozdravljati.

Zatem pride prizor, ko so dekleta na obisku pri gospe Ljudmili. Prideta tudi gospa Jereb

in Marica. Kakšen je pogovor med Ljudmilo in gospe Jereb? In zatem zopet med Ljudmilo in Marico? Kako se sedaj najde prstan Marice, na katerem je vsekana beseda "Prisegam." Ta prstan je imela Marica privezana okrog vratu, ko so jo našli pred leti v gozdu pod ravno istim hrastom, kjer so dekleta našla košček papirja. Zakaj Ljudmila s trepetajočim glasom ponavlja besedo: "Prisegam!"

Nato se zopet prikaže nora Klara, ki pravi s tresočim glasom napram Ljudmili: "Vendar enkrat sama!" Kakšen strah se poloti Ljudmilo! Rada bi zaklicala na pomoč, pa ji nora Klara ne pusti. Zakaj ne?

Kakšen je konec te krasne igre? Udeležite se predstave v nedeljo 24. aprila v šolski dvorani fare sv. Kristine in videli boste, kako se bo vse razrešilo in pojasnilo. Vse vloge so v najboljših rokah ter v dobro izvežbanih močeh. Le rezervirajte si nedeljo 24. aprila za to predstavo, pa vam ne bo žal.

Frank Kosten.

Lemont je poslušal

Smo na deželi. Živimo v omejenih razmerah. Oddaljeni od vrvenja in drvenja velikega mesta. Ne poznamo burnih doživljajev in bojov. Zares mirno, včasih premirno je življenje na deželi. V božji naravi se res giblje, a to še ni vse, po čemur hrepeni nikdar mirno srce. Zato smo tudi pri nas v Lemontu Slovenci navdušeno pozdravili program prvega slovenskega radio koncerta iz Clevelanda, kakor nas je obvestila Ameriška Domovina.

Zbrali smo se bili v torek večer okrog domačega radio aparata in smo nestrpno pričakovali, če bomo dobili slovenski radio program iz Clevelanda. Vzdrmlili smo se. Očaral nas je počitek večernega slovenskega radio programa iz slovenskega Clevelanda.

Lepa je slovenska pesem. Milina slovenskega jezika se posebno nežno čuje v pesmi. Vse točke programa so bile izbrano izbrane. Izmed vseh pesmic se je posebej jasno slišala nesmrtna lepa pesmica: Oj večer je že.

Hvaležni smo slovenskemu Clevelandu za lep večer. Cenjevali smo osebe, ki je omogočilo divno slovensko uro na radio postaji WTAM, naj prejme za trud in žrtve vročo pohvalo ter topel slovenski pozdrav od Lemontčanov.

Rev. B. Winkler.

Pravni nasveti

Piše Frank V. Opaskar

Vprašanje. Rad bi malo nasvet. Pred več leti mi je umrla mati. Zapustila je dve hiši, ki niso bile nikdar prepisane. Oče in trije sinovi, ki so ostali, bi pa radi sedaj prepisali premoženje tako, da bi bil eden gospodar, drugi da bi bil pa izplačani, kar jim gre. Kako bi se to storilo?

— P. N.

Odgovor. Vsaka zapuščina se mora potom probatne sodnije izčistiti vseh dolgov in vsega zapuščinskega davka potom administracije, kar traja vsaj devet mesecev. Potem se pa premoženje prepise na vse dediče. Če se pa eden izmed teh pogovorih z drugimi, da jih bo izplačal in da ti preprišejo nanj, potem je on gospodar vsega. Lahko se pa tudi vložiti tožba za razdelitev tega premoženja na Common Pleas sodnijskega okraja. Potem te tožbe bo sodnja določila, koliko naj vsak dobi in potem bo dala premoženje prodat in iz dobička izplačala dediče. Če se ne morete pogovoriti med seboj ali pa če niso vsi zainteresirani polnoletni, potem morete vložiti tožbo za razdelitev premoženja (partition action).

V slučaju pa, da zapuščina vaše matere ni nikdar bila administrirana v probatni sodnji in da še ni dolgo od smrti vaše matere, potem bi vam svetoval, da pričnete z administracijo, v kateri bi bilo mogoče tudi vložiti

tožbo za prodajo premoženja in bi lahko eden izmed vas kupil premoženje in druge pa izplačal. V vsakem slučaju pa vam bo treba najeti odvjetnika, da vam to stvar izpelje. Svetujem vam, da si najamete Slovenca.

Vprašanje. Jaz sem prebarval hišo nekemu, ki mi pa zdaj neče plačati. Pogovorila sva se za sto dolarjev in težko mi je izgubiti ta denar, vendar bi nerad hodil po sodnih. Radi bi se pa zavarovali, da dobim ta denar. — A. K.

Odgovor. Ako še ni minilo 60 dni, kar ste končali delo, povem lahko naložite na hišo, katero ste barvali "lien" vknjižbo. Potem te vknjižbe lahko pričnete pozneje s "foreclosure" na hišo. Če je pa že preteklo 60 dni, potem bo pa treba tožiti dotičnega, s katerim ste imeli pogodbo, da dobite sodnijsko priznanje dolga. In ko vam sodnja to prisodi, postane ta prisodba vknjižba na vse premoženje dotičnega, katero se mu tudi lahko proda, ako ne plača dolga. Vsekakor pa vam bo treba odvjetniške pomoči.

Vprašanje. Jaz imam garažo za poravljanje avtomobilov. Rad bi vedel, če imam pravico pridržati avtomobil, katerega sem popravil, dokler ne plača gospodar stroške poprave? — M. P.

Odgovor. Lastnik take garaže ima pravico pridržati avto, dokler ni plačan dolg za popravo. Če pa enkrat izpusti avto iz rok, potem ga pa ne more vzeti nazaj za dolg, razun potem sodnijske odredbe. Ne more ga pa prodat, razun če mu sodnja to dovoli.

Vprašanje. Imam človeka v stanovanju. Stanovanje obstoji iz šestih sob. Pred enim tednom sem mu ukazal, da se izseli, ker ni plačal najemnine že več mesecev. On je pa stanovanje zaklenil in neznano kam odšel, ne da bi vzel ven pohištvo. Kaj naj storim sedaj? — B. J.

Odgovor. Če lahko pridete v stanovanje, lahko pokličete voz od storage kompanije in spravite njegovo pohištvo pri taki kompaniji. Potem se vam ne more očitati, da ste sami kaj vzel zase. Da ste pa popolnoma sigurni, bi bilo pa najboljšje, če vložite tožbo in prepusite sodnji, da spravi pohištvo iz stanovanja.

Vprašanje. Ko so popravljali mojo hišo, se je ponesrečil neki delavec in zdaj pravi, da bo mene tožil, ako mu ne plačam odškodnine, ki jo zahteva. Jaz mislim, da je odgovoren stavebnik, ki je prevzel popravo, ne pa jaz. Prosim pojasnila. — R. S.

Odgovor. Ker ste dali kontrakt stavebniku, je samo on odgovoren za njegove delavce za eventualne poškodbe pri delu. Če ima več kot tri delavce, jih ima zavarovane pri državnem odboru, ker to postava zahteva. Samo če bi vi sami najeli delavce, bi bili vi odgovorni. So izjeme, ampak te so redke, v katerih je gospodar odgovoren, čeprav je stavebnik prevzel kontrakt in najel ljudi.

BLED

Vsako naše pleme ima kak kraj, ki je znamenit po naravi. Naša Slovenija se odlikuje po svojih krasnih gorah in čistim zdravim podnebjem. Eden najčarnejših krajev v Sloveniji pa je Bled. Kdor obišče Jugoslavijo, pa ne obišče Bleda, ta ni videl kašno naravno bogastvo ima Jugoslavija. Na Bledu ima tudi jugoslovanska kraljeva družina svoje letovišče.

Cosulich linija, katere krasni parniki plovejo sedaj naravnost na obalo modrega Jadrana, bo storila korake, da njih turisti iz Dalmacije lahko posetijo Bled. Potniki, ki bodo odpotovali iz New Yorka na Cosulichevi ladji Saturnia na 29. aprila, bodo imeli priliko, da s pomočjo turističnega odbora posetijo vse lepe kraje slovenske dežele.

* V Chicago je dospel princ Ferdinand, drugi sin bivšega nemškega kaiserja.

Če verjamate al' pa ne.

Janezek je pritekel k Malnarjevim in rekel hišni materi.

"Naša mati so me poslali, če bi hoteli posoditi en ducat jajec, da jih posadimo koklji, ki nam bo izvalila piščeta. Naša mati so rekli, da vam bodo prav hvalježni, če jim posodite jajca."

"O lejte si no, pa nisem vedela, da imate kokljo pri hiši," pravi Malnarca.

"Veste, saj jo še nimamo, ampak Podraževa mati so rekli, da jo bodo nam posodili. Zato so pa naša mati rekli, da nam bodo dali Podraževi kokljo, vi pa jajca, drugo imamo pa sami."

△
"Oh, ljubi moj moziček, ti ne veš kako lepe spomladanske klobuke sem videla danes. Ti ne veš, kakšna moda bo letošnjo pomlad," se priljuje ženica svojemu finančnemu ministru.

"Kakšna bo moda, da ne vem? Kaj ne bom vedel. Saj imajo vsako leto samo dvoje vrste klobukov, take, ki se tebi ne dopadejo in take, kateri se meni zde predragi."

△
Sosedu slonita na fencu in se pogovarjati. "Sedaj na pomlad bo treba preproge iztept," omeni prva.

"Aha, pri nas jih vedno on, pa še kako imenitno jih preklofa," odvrne druga.

"Jaz jih moram pa vedno sama premahati, pa se mi zdi, da je to delo pretežavno zame."

"Zakaj pa ne napraviš tako kot jaz?"

"Jej, daj no, hitro mi povej, kako napraviš."

"Veš, tisti dan, ko iztepavamo preproge, dobim kak vzrok in svojo čisto moža prav pošteno ujemim. Tako je jezen, da kar barve izpreminja. Potem pa znebe preproge ven in ker je ves razljučen tako maha po tepihih, da vsak najmanjši prašek iztepe iz njih."

△
"Ti ne veš, Mica, koliko strahu sem prestala ponoči," dopoveduje Špela svoji sosedu.

"I, kaj je pa bilo tako groznega? Ali vas je strašilo?"

"Še nekaj hujšega. Le poslušaj. Komaj sem malo zatislila oči, ko se mi je zdelo, da slišim nek ropot v sobi. Dasi sem se vsa tresla, vendar prižgem luč in pregledam vse kote in kmalu bi bila omedlela, ko zapazim, da izpod postelje mole dve dolgi nogi."

"O, sveta pomagavka!" Tisto je bil gotovo kak ropar, kaj?"

"Nak, ni bil ropar, ampak to je bil moj mož, ki je že prej slišal ropot kot pa jaz."

△
Mati sinčka prav pošteno naščeka in pravi: "Saj te nerada tepem! Saj mene bolj boli kot tebe!"

"Ja, pa tebe ne boli tam kot mene," ji odgovori med jokom sinček

△
Dva štaparja sta se pogovarjala, kaj bi napravila, če bi imela dosti denarja. Pa zine eno Blaž:

"Kaj bi ti napravil, če bi ti jaz dal tisoč dolarjev?"

"Veš, Blaž, najprej bi se vse del k mizi in preštel, če štima."

△
"Torej vi trdite, da vam je sosed rekel, da ste osel. Ali je to resnica?" vpraša sodnik tožitelja.

"Da, res je to."

"No, če je res, čemu ga pa potem tožite?"

△
"O, Janez, ti ne veš kakšno dobro službo sem dobil."

"Tako? Kaj pa prav za prav delaš?"

"Nič, z eno besedo nič," je pojasnjeval Tine. "Samo po lestvi donašam zidarju opeko, vse delo pa opravi zidar sam."

1932	APR.	1932
Sa	Mo	Tu
3	4	5
6	7	8
9	10	11
12	13	14
15	16	17
18	19	20
21	22	23
24	25	26
27	28	29
30		

KOLENDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

APRIL

- 16.—Društvo Soča št. 26 SDZ, plesna veselica v Klimu dvorani na 3241 W. 50th St.
- 16.—Društvo Strugglers, 5-letnica ustanovitve društva, ples v spodnji dvorani S. D. Doma.
- 16.—Društvo Cleveland št. 126 SNPJ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 17.—Društvo Strugglers, petletnica, popoldne koncert v avditoriju, zvečer ples v obeh dvorani S. D. Doma.
- 17.—S. P. P. S. društvo "Cvet," priredi koncert v Slov. Del. Dvorani na Prince Ave.
- 17.—Društvo Adria, koncert v Slovenskem Društvenem Domu na Recher Ave.
- 17.—D. D. D. D. Dalmacija priredi igro in ples v Grdinovi dvorani.
- 23.—Ženski klub Slovenskega Doma, zabavni večer v Slovenskem Domu na Holmes Ave.
- 23.—Lovsko podporno društvo sv. Evstahija priredi ples v Grdinovi dvorani.
- 23.—Praznovanje 15. obletnice društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 24.—Igra "Prisegam" bo vprizorjena v šolski dvorani sv. Kristine po društvu sv. Kristine št. 219 KSKJ.
- 24.—Društvo Ivan Cankar, igra v avditoriju S. N. Doma.
- 24.—Koncert in predstava v korist cerkve sv. Lovrenca v S. N. Domu na 80. cesti.
- 24.—Pevsko društvo Ilirija, koncert v Slovenskem Domu na Holmes Ave.
- 24.—Prireditel Mladinske šole Slovenskega Narodnega Doma v zgornji dvorani S. N. Doma na St. Clair Ave.
- 24.—Lijevo krilo H. B. Z. priredi plesno veselico v Grdinovi dvorani.
- 27.—Slovenska šola S. D. Doma, koncert in ples v S. D. Domu.
- 30.—Društvo Orel, plesna zabava v Grdinovi dvorani.

MAJ

- 1.—Slovenski Socialistični klub št. 27 JSZ, slavnostna prireditel v S. N. Domu.
- 1.—Dvor Baraga št. 1317, C. O. F. priredi plesno veselico v Grdinovi dvorani.
- 1.—Koncert S. P. P. društva Zvon v S. N. Domu na 80. cesti.
- 1.—Društvo Prijatelj, SSPZ, ples v Slovenskem Društvenem Domu v Euclidu.
- 7.—Jugoslovanska umetniška šola S. N. Doma priredi velik ples v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 7.—Klub zapadnih slovenskih društev, plesna veselica v Klimu dvorani na 3241 W. 50th St.
- 8.—Društvo Orel, Materinski dan, v S. N. Domu.
- 8.—Društvo Waterloo Grove, igra v avditoriju S. D. Doma. Po igri ples v spodnji dvorani.
- 8.—Zveza mlajših žena priredi domačo zabavo v spomin obletnice ustanove Zveze v spodnjih šolskih prostorih fare sv. Kristine.
- 15.—Zbor Zarja (samostojno), pomladanski koncert v avditoriju S. N. Doma.
- 15.—Družba Slovenski Narodni Dom, Maple Heights, piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.
- 15.—Podružnica št. 32 S. Z. Z. priredi banket ob priliki blagoslovljenja nove zastave, v prostorih fare sv. Kristine na Bliss Rd.
- 20.—Društvo Kristusa Kralja, veselica v S. N. Domu.
- 22.—Društvo Hrvatska Slobođa, pririditev v obeh dvorani S. D. Doma.
- 27.—Društvo Ivan Cankar,

- igra v avditoriju S. N. Doma.
- 29.—Skupna društva fare sv. Kristine priredi piknik na štrubljevih prostorih na Bliss Rd.
- 29.—Družba Slovenski Narodni Dom, E. 80th St., piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.
- 29.—Društvo Progressives, št. 641 SNPJ priredi ples v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

JUNIJ

- 5.—Pevsko društvo Cvet, petje in piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.
- 5.—Šolski otroci fare sv. Kristine priredi šolsko prireditel v dvorani sv. Kristine.
- 12.—Skupna društva fare sv. Vida, piknik na špelkotovih farmah.
- 12.—Pevsko društvo Zvon, koncert in piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.
- 12.—Društvo Zorislava, piknik na štrubljevih prostorih.
- 12.—Ženski odsek Slovenske Zadrudne Zveze, piknik na Močilnikarjevi farmi.
- 19.—Društvo Kranj priredi piknik na Goriškovi farmi v Noble, O.
- 19.—Zaključek šole z igro šolskih otrok fare sv. Kristine.
- 19.—Društvo sv. Družine, piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.
- 24.—Praznovanje godu fare sv. Kristine, v zvezi s farnim žegnanjem, skozi teden. Vrš se na Bliss Rd.
- 26.—Fara sv. Lovrenca, letni piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.
- 26.—Društvo Mir, št. 142 S. N. P. J., priredi piknik na Pintarjevih prostorih.
- 26.—Dr. Collinwoodske Slovenke št. 22 S. D. Z. ima piknik na Močilnikarjevi farmi.
- 26.—Clevelandski Sokol priredi piknik na prostorih Slovenskega Društvenega Doma v Euclidu.

JULIJ

- 3.—Piknik S. P. društva Soča na Močilnikarjevi farmi.
- 3.—Slovenska Ženska Zveza, št. 47, piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.
- 10.—Društvo sv. Lovrenca št. 63 KSKJ, piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.
- 17.—Klub Hinje, skupni izlet na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.
- 17.—Slovenska Mladinska šola S. N. Doma priredi velik piknik na Močilnikarjevi farmi.
- 17.—Collinwoodski Sokol priredi piknik na prostorih Slovenskega Društvenega Doma v Euclidu.
- 24.—Društvo Tabor, SNPJ, piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.
- 31.—Društvo Naš Dom, SDZ, piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.
- 24.—Žegnanje pri fari sv. Kristine na Bliss Rd.

AVGUST

- 7.—Skupna društva fare sv. Vida, piknik na špelkotovih farmah.
- 7.—Društvo Presv. Rešnjega Telesa, izlet na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.
- 14.—Društvo sv. Vincenca Pavlanskega, izlet na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.

ŽALOSTNO NAKLJUČJE

William McDonald je videl na neki postaji podzemne železnice v New Yorku gručo ljudi, ki so se zgrinjali okrog nekega predmeta na tleh. Moč radoveden izstopi, da tudi on vidi kaj imajo ljudje na tleh. Ko pride na prostor, pa vidi tam svojo malo hčerko, kup zmečkanega mesa na tleh, katero je malo prej po vozila kara.

GLASOVI IZ STARE DOMOVINE

Za krizno boleznijo, ki je preplavila skoro že ves svet in smo iz početka mislili, da vas, dolar-ske srečnike, ni zadela, smo oboleli že tako, da si mnogi iščejo leka na prav čudne načine. Tako se je sprožila misel spekulacije z mrtvimi. Poslovala je v Mariboru zadruga, ki je sprejemala za življensko zavarovanje člane, četudi so bili ti že na smrtni postelji. Zavarovali so jih pa lahko po "društvenih pravilih" popolnoma tuje osebe in lahko brez vsakršne njih vednosti, samo da je bila vplačana pristopnina in zavarovalna premija za njih. Na ta način so bili zavarovani največji reveži, ki so bili vsled starosti in beraških razmer zapisani smrti. Mnogi od njih, ki so bili notorni alkoholičniki, ki so spili vse, samo da je žgalo in teklo. Zavarovali so jih za visoke zneske, \$1500 na glavo. Kakšno "bližnjo bodočnost" so imeli ti, ki so bili le lutke v rokah spekulativcev, katerih interes je bil le ta, da mu zavarovane, čim on prej, more, izgine pod rušo, da se namasti s tem plenom, si lahko vsakdo sam presodi, ker sicer bi moral plačevati zadruzi za druge, pred njim umrle, kar bi ga pa lahko stalo veliko denarja.

V ta nečeden posel se je vrglo vse, kar je zmožno spekulacije s človeško krvjo. Od bogataša, ki je spekuliral v milijone, ker je imel cel kader zavarovancev, pa do cerkvenega organista, ki se je po svoji finančni moči pritiskal na bogastvo obetajoč posel. Naenkrat je prišlo razočaranje, ko je posegla vmes oblast, ker tak način poslovanja sploh ni dovoljen, ter je zaprla "direktorij" zadruge, ki je ob enem vršil prevare ter spravljali masten dobiček lahkovernih spekulativcev največ v svoj lasten žep.

Ko se je šlo v teh slučajih za spekulativno postopanje, ki je obetalo v kratkem času kolosalen zaslužek na nevisoke premije za plačevanje, se je pokazalo, koliko imajo ravno tisti denarja za umazane spekulacije, ki ob vsaki priliki tarnajo čez davke, dajatve ob narodnih prireditvah ter najbolj kriče in vijejo roke — kriza! kriza!

Sedanjí čas tako čudno riba in drži ljudi, da nekdanji najuglednejši trgovec tako pojema s svojim renomejem, da se spušča v "einz" igro. Na koncu prmejdusa se v medsebojnem pobratimstvu pufov, ki so jih vezali v skupnosti, porazgubijo v jutranji zori. Na tak način preživlja težke čase grupa od največjega finančnega matematičarja do najprimitivnejše, od danes do jutri misleče dinar-nice.

Birti imajo za sebe dobro domiselnicno, ko bodre svoje, prej pogostnejše goste: "Kaj se boš zlodja kremžu, če ti bolj trda prede, pridi pa se napij! Tako boš pozabil in boš vesel, saj ne živiš vedno." Tak recept večkrat pade na rodovitna tla.

Kmetijski pridelki se plačujejo tako nizko ceno, kot še nikdar. Industrijski izdelki pa se v razmerju skoraj niso pocenili, tako da kmetu trda prede.

Se mnogo na slabšem pa je delavec, ki ne le da nima zaslužka, ne stalne strehe, temveč še največkrat strada z vso družino, ne videč, kedaj in na kak način bo prišlo odrešenje iz tega kaosa.

Ker se krasti ne sme, pač pa stradati, so se takoj po uspelem receptu z Lindberghovim otrokom oglasili tu posnemalci, da so na Viču pri Ljubljani grozili imovitemu gostilničarju, da mora na označeni kraj položiti 150,000 Din, ker sicer mu umore njegova dva fantiča. Kako naglo vpliva amerišanski vpliv pri nas v to smer, je čudovito.

Sicer je pa vseprek čudno, ker tudi vino, ki se ga doma v Dalmaciji plača le po 1 Din do 2 liter, se toči po gostilnah samo po 14 Din, ter klobase se

POSLOVENIL DR. A. R.:

CARSKI SEL

Mužik je peljal torej svojega gosta naravnost na pošto. V ozki ulici se je Mihael Strogov naglo ustavil in skril za neki "Kaj ti je?" ga je živahno vprašal mužik, ki ga je vedenje Mihaela Strogova osupnilo.

"Tiho!" je naglo odgovoril Mihael Strogov in položil prst na ustnice.

V tem trenutku je oddelek Tatarov krenil z glavnega trga v ulico, po kateri sta že nekoliko časa hodila Mihael Strogov in njegov tovariš.

Pred oddekom, ki je šel kakih dvajset jezdecov, je jahal častnik v zelo preprosti obleki čeprav je opazoval zdaj eno zdaj drugo stran ulice, vendar ni mogel videti Mihaela Strogova, ki se mu je tako hitro in ročno umaknil.

Oddelek je dirjal naglo po ulici. Niti častnik niti njegovo spremstvo se ni menilo za prebivalce. Ti nesrečniki so se jim komaj utegnili sproti umikati.

Ko je oddelek izginil, se je Mihael Strogov obrnil k mužiku in ga vprašal:

"Kdo je ta častnik?"

Bil je blede kakor mrlič.

"Ivan Ogarev!" je odgovoril Sibirce s tihim glasom, iz katerega je dihalo sovraštvo.

"On!" je glasno vzkliknil Mihael Strogov, ki ni mogel obvladati prevleke jeze.

Spoznal je, da je častnik oni potnik, ki ga je bil udaril na čimski postaji.

In kakor bi se mu nekaj posvetilo, se je ob enem spomnil tudi starega cigana, ki ga je videl na nižnjemgorodskem sejmišču.

Mihael Strogov se je zmotil. Ivan Ogarev se je kot cigan pomčal med tolpo Sangare in z njo zapustil nižnjemgorodsko pokrajino, kjer je med številnimi tujci iz srednje Azije iskal zavetnikov za svoje peklensko delo. Sangara in njeni cigani so bili njegovi plačani vohuni, vdan mu na življenje in smrt. Ivan Ogarev je bil tisti, ki je ponoči na sejmišču govoril takrat zanj nerazumljive besede, se vozil s cigansko tolpo na krovu "Kavkaza" in po drugi cesti iz Kazana v Išim prišel pred tremi dnevi v Omsk, ki je sedaj ječal pod njegovo oblastjo.

Mihael Strogov se ga je moral sedaj bolj kot kdaj ogibati in gledati na to, da mu ne pride pred oči. Ko bo prišel trenutke, da mu bo mogel pogledati naravnost v oči, tedaj ga bo poiskal, četudi bi bil gospodar vse Sibirie!

Mihael Strogov in mužik sta šla dalje po mestu in prišla na pošto. Ponoči bi ne bilo težko priti iz Omska skozi kako vrzel v obzidju. Nemogoče pa je bilo nadomestiti taratajko, ker ni bilo nobenega voza. In čemu tudi? Ali ni bil sam? Zadostoval mu je konj, ki mu ga je prodal poštar za visoko ceno. Bil je močan in utrjena žival, kakršno si je želel Mihael Strogov, ki je bil izvežban in vztrajen jezdec.

Konj je bil hitro pripravljen za odhod.

Prodajajo po 5 Din, ko so prešli po 2 Din kg, kot takrat, ko se je plačevalo prešice po 20 Din kg.

Zima je letos prav pasja, tako da bomo šli najbrže za Veliko noč s skiji za procesijo. Vsak zre z negotovostjo v bodočnost, ker vse te razmere niso zdrave in ne morejo roditi ne zdravega napredka in ne zdravega naraščanja, ki v tem dorača. Vse to sem videl, ko sem hodil po sicer lepi žirovski dolini in kjer imajo tudi mnogo hrepenenja po dolarski zlahti. Pozdrav!

T. H.

Bilo je ob štirih popoldne. Mihael Strogov je moral čakati noči, ako je hotel zapustiti mesto skozi kako vrzel v okopih. Ker se ni hotel kazati po mestnih ulicah, je ostal na pošti in si naročil večerjo.

V čakalnici je vrvelo ljudi. Kakor na ruske postaje tako so prihajali tudi sem preplašeni prebivalci, da bi izvedeli kaj novic. Govorili so, da bodo kmalu prišle ruske čete, ne sicer v Omsk, ampak v Tomsk, da iztrgajo mesto Tatarom kana Feofarja.

Mihael Strogov je pazljivo poslušal vsako besedo, sam pa se ni spuščal v pogovor.

Naenkrat pa je vztrepetal ob vzkliku, ki mu je presunil vso dušo; na uho sta mu udarili besedi:

"Moj sin!"

Pred njim je stala njegova mati, stara Marfa. Smehljala se mu je, drhtela in mu ponujala roko...

Mihael Strogov je vstal. Hotel je planiti proti njej... Toda misel na dolžnost in resno nevarnost, ki je pretila njegovi materi in njemu, ga je hipoma zadržala. Obvladal se je tako, da se ni zganila niti mišica na njegovem obrazu.

V čakalnici je bilo kakih dvajset ljudi. Med njimi so utegnili biti tudi vohuni, in ali ni bilo v mestu znano, da je sin Marfe Mihael Strogov carski sel?

Mihael Strogov se ni premaknil.

"Mihael!" je vzkliknila njegova mati.

"Kdo ste, spoštovana gospa?" je vprašal Mihael Strogov. Posamezne besede je bolj jecljal kakor izgovarjal.

"Kdo sem, me vprašate? Moj otrok, ali ne poznate več svoje matere?"

"Motite se..." je odgovoril Mihael Strogov. "Vara Vas gotovo kaka podobnost..."

Stara Marfa je stopila naravnost predenj, mu pogledala v oči in vprašala:

"Ali nisi sin Petra in Marfe Strogov?"

Mihael Strogov bi bil dal življenje, da je smel objeti svojo mater... Ako se vda, potem je izgubljen vse! In premagal se je. Zatisnil je oči, da ne bi videl neizreklije groze na ljubljenem obrazu svoje matere, in umaknil roke, da se ne bi dotaknil njenih drhtečih rok, ki so se iztegale po njem.

"V resnici ne vem, kaj hočete reči, draga žena," je odgovoril in stopil korak nazaj.

"Mihael!" je še enkrat ponovila priletna mati.

"Nisem Mihael! Nikdar nisem bil Vaš sin! Imenujem se Nikolaj Korpanov, trgovec v Irkutsku..."

In naglo je zapustil čakalnico, medtem ko so se zadnjikrat oglasile besede:

"Moj sin! Moj sin!"

Mihael Strogov je odpotoval popolnoma potr. Videl ni svoje stare matere, kako se je skoraj mrtva zgrudila na klop. Ko pa ji je poštar hitel na pomoč, se je hipoma vzdignila. Nenadoma se ji je posvetilo v glavi. Da bi jo zatajil njen sin? To ni bilo mogoče! Da bi se zmotila sama in ga zamenjala z drugim? Prav tako nemogoče! Videla je svojega sina in ako je on ni spoznal, je samo iz tehničnih razlogov ni hotel in ni smel spoznati. In potlačila je vso bol v svojem srcu in mislila samo na to:

"Ali ga nisem nehoti pogubila?"

"Kako sem neumna?" je dejala ljudem, ki so jo začeli izpraševati. "Oči so me varale! Ta mladi mož ni moj sin. Nima njegovega glasu! Pustimo to! Navsezadnje bom videla svojega sina res že vsepovsod."

Deset minut pozneje se je na pošti pojavil tatarski častnik.

"Marfa Strogova?" je vprašal.

"Da," je odgovorila stara žena s tako mirnim glasom in tako vedrim licem, da je prisotni ljudje niso več poznali.

"Pojdi z menoj!" je dejal častnik.

Marfa Strogova je šla samostojno z njim in zapustila pošteno poslopje.

Nekaj trenutkov pozneje je stala vtaborišču na glavnem trgu pred Ivanom Ogarevom, ki je takoj izvedel o dogodku na pošti. Ker je slutil resnico, je hotel sam izprašati staro Sibirko.

"Tvoje ime?" je vprašal s strogim glasom.

"Marfa Strogova."

"Ali imaš sina?"

"Da."

"Ni li carski sel?"

"Da."

"Kje je sedaj?"

"V Moskvi."

"Ali nimaš od njega nobenih poročil?"

"Nobenih."

"Koliko časa ne?"

"Dva meseca."

"Kdo je torej mladi mož, ki si ga še pred nekaterimi minutami na pošti imenovala svojega sina?"

"Mlad Sibirce, ki sem ga zamenjala z njim," je odgovorila Marfa Strogova. "Ta je že deseti, o katerem sem mislila, da je moj sin, odkar je v mestu vse polno tujcev. Zdi se mi, da ga vidim povsod!"

"Mladi mož torej ni bil Mihael Strogov?"

"Žal, da ne!"

"Ali veš, starka, da te dam lahko mučiti toliko časa, da mi boš priznala resnico?"

"Povedala sem resnico in morda ne bo spremenila mojih besed."

"Sibirce torej res ni bil Mihael Strogov?" je drugič in še odločneje vprašal Ivan Ogarev.

"Ne, ni bil!" je odgovorila drugič Marfa Strogova. "Ali mislite, da bi mogla za ves svet zatajiti takega sina, kakršnega mi je dal sam Bog?"

(Dalje prihodnjič.)

DNEVNE VESTI

Plača španskega predsednika določena

Madrid, 9. aprila. Španski parlament je končno določil plačo predsednika španske republike. Glasom te odredbe bo dobil predsednik 1,000,000 peset na leto kot plačo, 250,000 peset letno za zabavo in 250,000 peset za potovanje, kar je v normalnih časih vredno v ameriškem denarju 300,000. Predsednik Zed. držav dobiva letno \$75,000.

Komunisti napadli banko v New Yorku

New York, 9. aprila. Policija v tem mestu je aretirala 30 komunistov, ki so prišli pred Galiena St. podružnico National City banke, kjer so vrgli več opek v velika izložbena okna, nakar so pometali proč rdeče zastave in pobegnili, toda jih je policija takoj prišla.

Molčeci Mesija je dospel v Anglijo

Dove, Anglija, 9. aprila. Meher Baba, katerega nazivljejo njegovi pristaši molčeca Mesija, ki je iz človeka postal Bog, je dospel sem iz Bombaya. Ko se je izkrcal, je imel težave s colninskimi uradniki, ker je naredil obljubo, da bo molčal osem let.

V zaporih so izdelovali ponarejeni denar

Genoa, Italija, 9. aprila. Policija je bila skrajno začudena, ko je dognala, da ponarejeni bankovci za 5 in 10 lir, katerih je bilo zadnje čase mnogo razdeljenih med ljudi, so prihajali iz državnih zaporov v tem mestu. Ponarejevalci denaja so bili prijeti in poslani v samotne celice.

300,000 novih Fordov naročenih

Detroit, 9. aprila. Ford družba naznanja, da je prejela zadnje dni naročila za 300,000 najnovejših Ford avtomobilov modela V-8. Skoro 14,000,000 ljudi si je ogledalo vzorce novih avtomobilov zadnje čase. 1. maja se bo dnevno lahko zgotovilo 1,000 novih Ford avtomobilov.

Poljske žene medseboj v smrtnem boju

Varšava, 9. aprila. Zadnja postojanka moških "polje časti," kot nazivljejo [dvoboj, je bila sedaj prepuščena ženskam. 22 letna Mihalina Osgov je pozvala 24 letno Janino Rukarovsko na dvoboj, ker je slednja bila preveč prijazna z možem Mrs. Osgov. Ženski sta se oborožili z vojaškimi revolverji in začeli streljati v razdalji 10 jardov ena od druge. Ko je bilo povelje za streljanje oddano, sta počila dva strela, in Janina se je mrtva zgrudila na tla.

Fašisti zahtevajo odpravo vojnih dolgov

Rim, 9. aprila. Veliki koncil fašistovske stranke, pod predsedstvom Mussolinija, je prišel na dan z zahtevo, da se odpravo vse vojne odškodnine in vojnih dolgov. V posebni resoluciji povdarjajo, da je uravnava vojnih dolgov in vojnih odškodnin prvo in najbolj važno vprašanje, ki mora biti rešeno, ako hoče svet, da se zopet vrnejo normalni časi.

Kongres dobil 2,400,000 podpisov

Washington, 9. aprila. Organizacija vojaških veteranov je prinesla v kongres ogromne pole, na katerih se nahaja 2,400,000 podpisov bivših vojakov in njihovih sorodnikov, ki zahtevajo, da se izplača vojakom bonus takoj.

MALI OGLASI

Stanovanje
se da v najem, poceni, 5 sob, zgoraj, za mirno družino. Vse prenovljeno. Stanovanje je na 1114 E. 63rd St. Pozve se na 1133 Norwood Rd. (86)

Naznanilo
Članicam podružnice št. 25, Slovenske Zveze, se naznanja, da se udeležijo seje 11. aprila ob navadnem času. Prošen je ves izobraževalni odsek, da se udeleži seje. Tudi vse one, ki dolgujete, ste prošene, da pridet poravnat zaostalo, če ne, se bom ravnala po pravilih. V slučaju, da ste suspendirani, ne dobite ničesar od organizacije. To reje upam, da ste na jasnem, da se ne bo katera jezila, ko bo prepoznano.

Ne pozabite tudi agitirati za nove članice. Lepe nagrade so razpisane za vse marljive članice S. Z. Zveze.

Asesment bom začela pobirati že ob 6. uri zvečer. In od sedaj naprej bom pobirala asesment vsakega 25. v mesecu v navadnih prostorih. Toliko v pojasnilo. Pozdrav—tajnica. (85)

Priletna ženska
išče delo, sposobna za vsa hišna opravila. Vprašajte na 1129 Addison Rd., spodaj. (85)

Biljardnica naprodaj
ima štiri mize, dvoje kegljišč, 12 stolov, cash register, stroj za peanuts, se proda vse skupaj ali posamezno. Vprašajte pri Jos. Kroflič, Dayton Rd., Madison, Ohio. (85)

Stanovanje
se da v najem, štiri čedne sobe. Za malo in mirno družino. Posebno pripravno za novoročence. Tudi garaža na razpolago. Vprašajte na 6410 St. Clair Ave.

Mrtvec na mostu

Za "Ameriško Domovino" priredil M. U.

"Bil, bil sem, governor. Pred vami sem bil v vlaku. Slišal sem, da ste kupili vozovnico do Algate East, jaz pa sem imel listek za katerokoli smer. Ko sem videl, da se niste odpeljali, sem bil že prepričan, da sem vas izgubil. Zato sem izstopil na prihodnji postaji. Pripeljali pa ste se s prihodnjim vlakom, a v vagonu poleg je bil Oto. Sledil sem vam tudi jaz tedaj vsepo vsod. In videl sem, kako ste sledili vi onega drugega do univerze. Potem ste se od tam vračali. Htel sem pred vami ter začel govoriti z malo gruho misleč, da boste morali na vsak način tam mimo. In res ste prišli! Vendar ste bili vi bolj hitri, kakor jaz."

"Zakaj pa niste zbežal, mesto da ste jih ubogal?" je vprašal Gibbs zopet.

"I, seveda, to bi gotovo vi storili! Saj bi bil lahko zbežal že na vlaku — mar sem pa vedel, da nista Oto ali pa Jakob v drugem vozu? Celo ko ste me prijeli, sta bila le kakih deset korakov vstran."

"Kaj? Ko sem vas prijel?" je vzkliknil Gilmartin.

"Tam sta bila, da, governor, in gledala, kako sta me s policajem odpeljala."

"Hoskins," je dejal razočaran Gilmartin, "vidim, da ste res, kar ste prej dejal, proklet norec! Zakaj pa mi niste tega povedali tedaj?"

"Sedaj pa bom jaz vas vprašal, governor: Kako sem si pa mogel sploh predstavljati, da mi boste verjeli? Kateri policaj pa bi verjel meni?"

Gilmartin je skomignil z rameni. "Vsekakor," je dejal nato, "pokazati nam boste morali ono hišo v Golder Green."

"Ampak ne sedaj, governor!" je skoro prosil Bill. "Gotovo bi me videli. In Jakob se gotovo ne bi pomišljal, da mi zasadi svoj ogromni nož med rebra. Zaprite me v kako celico čez noč, governor. Jutri čez dan vam pa pokažem."

"O, seveda," se je razsrdil Gilmartin. "Jutri, ko že odneso pete."

"Oh, moj Bog," je prosil Hoskins. "Umorili me bodo. Prav gotovo me bodo umorili!"

"Ali nam pokažete hišo nočoj," je odvrnil odločno Gilmartin, "ali pa vam natrpim kak ducat ovadb in med njimi še žeparsvo."

Bill je molčal.

PETNAJSTO POGLAVJE

Pogon

Gilmartin je dejal Gibbsu: "Najslabše na stvari je, da ne vemo, kam naj pošljemo most vo naprej."

"Samo trenutek — pred leti sem bil v onem kraju," je rekel Gibbs ter se nato obrnil k Hoskinsu: "Ali se spominjate, v katerem delu Golder Green-a je dotična hiša?"

"Seveda vem," je pristal Bill. "Lahko vam popišem, ampak rajši bi —"

"Proketo malo me briga, kaj bi vi rajši," se je razhudil Gibbs. "Takoj nam popišite, kje se nahaja. Začnite pri kakem posloju, za katero vsi vemo — na primer pri postaji podzemne železnice."

"Saj od tu tudi vem pot," je odgovoril Hoskins. "Mimo postaje greste, potem obrnete na desno in potem zopet na desno tam pri onem posloju, kjer sežigajo mrliča."

"Pri krematoriju?"

"Da. Potem prva ulica na desno."

"Aha, že vem," je rekel Gibbs ter dvignil slušalo telefona. Trenutno je že govoril s tovarišem na severo-zahodni strani Londo-

na ter ga prosil, naj pošlje svojo moštvo na določeno mesto.

"Mislim, da bo najbolje, da naročim tjakaj tudi leteti škvala iz Scotland Yarda," je pripomnil Gilmartin ter tudi on telefoniral.

Nato se je obrnil k Hoskinsu: "Preklemski norec! Drugič, kadar vložim v kako hišo, si vsaj naslov dobro zapomni." Gibbsu pa je pripomnil: "Da smo vedeli naslov, bi lahko hišo že zdaj naj obkolili. Medtem se nam bodo pa gotovo izmuznili."

"Nikar se ne bojte, governor," je dejal Hoskins. "Onadva gotovo kje v bližini čakata, da vidita, kaj boste storili z menoj."

"O, ravno brigata se za vas! Le zganite se sedaj! Gibbs, naj nam kdo preskrbi taksi! To bo še najhitrejša pot!"

"O, governor," je jamral Hoskins v strahu. "Ubili me bodo! Pri živem Bogu —"

"Tiho bodi!" je dejal Gibbs ter odšel, da izvrši Gilmartinovo naročilo.

Bill je zopet začel moledovati. "Ah, za božjo voljo, Hoskins," je dejal nestrpno Gilmartin. "Nehajte vendar s svojim jamranjem, pa bodite zadovoljni, da ste se tako lepo na gladkem izmuznili."

Hoskins je nekaj godrnjal, češ, da jako dvomi o tem. Tedaj se je Gilmartin okrenil ter zakričal: "Zelo dobro! Sit sem vas že itak! Saj ni potreba, da greste z nami! Že sam najdem dotično hišo. Ampak zapomnite si moje besede, Hoskins: znali ste boste pred malo bolj resno ovadbo, kakor pa je žeparsvo in sicer kot soudeleženec pri uboju, ki sta ga onadva druga ptička zagrešila."

Vlomilec je molčal. Čim se je Gibbs vrnil, mu je Gilmartin dejal: "Kar prekličite vse ukaze. Hoskins si je izvolil, naj naprimo proti njemu ovadbo za soudeležbo pri boju!"

"Ej, kaj! Saj pojdem —" ga je prekinil Hoskins. "Vem, da lahko —"

"Dobro, tedaj," je dejal Gibbs nestrpno. "Nikar ne govori toliko. Taksi že čaka."

Odšli so pred policijsko poslopije in sicer prvi Gibbs, za njim pa Hoskins in nato Gilmartin. Gibbs je že stopil z eno nogo v avto, ko je naenkrat Hoskins zarjul ter padel vznak v roke Gilmartinu.

"Kaj za vruga pa je to?" je vprašil Gilmartin ter ga popadel za roko.

"O, izpustite!" je vpil Hoskins. "Zadeli so me, pre —"

"Tam beži!" je vzkliknil Gibbs ter pokazal z roko naprej.

Gibbs se je okrenil ter že izginil po ulici. Gilmartin je zabrlizgal na piščalko. Nekoliko stražnikov je prišlo, "Takoj, za inšpektorjem Gibbsom!"

"Le z mano!" je vzkliknil Gibbs ter pognal avtomobil.

Gilmartin se je obrnil k Hoskinsu, ki je sedel na stopnici ter klel, in vprašal: "Kaj pa je?"

"Ne vem, governor," je odgovoril ta, "ampak čutim, kakor bi imel nož v hrbtu."

"Ali lahko hodite? Pojdimo v poslopije, sicer se zbere tu pol Londona."

Čeravno je bilo že kasno, se je zbrala okoli nju že precejšnja gruča ljudi.

Hoskins je takoj vstal in vzkliknil: "O, joj! Saj sem po hrbtu ves krvav!"

In res, na stopnici je bila cela mlakuža krvi.

"Stražmojster, pomagajte mu v poslopije!"

Stražmojster je prijel Billa pod pazduho ter vzkliknil: "Ho, saj mi tiči nož v hrbtu!"

"Saj sem vedel," je jamral

Hoskins, "saj sem dejal, da me bodo!"

Gilmartin je ukazal: "Pokličite zdravnika! Sporočite mu, zakaj ga kliče!"

Ko so Billa pripeljali v policijsko sprejemnico, je pripomnil detektiv: "Za vruga! Ta pa zna z nožem!"

"Jakob in nihče drug!" je pojasnjeval Hoskins. "Vedno se je vezbal z nožem. Mar nima nož roženega ročaja?"

Gilmartin je prikimal in rekel: "Saj ni tako hudo, Bill. Nisem sicer zdravnik, vendar pa vidim, da rana ni opasna. Sreča, da niste bil obrnjen proti njemu."

"Izvečite ga, governor," je prosil Bill. "Boli — sicer ne prav hudo — ampak izvečite ga!"

"Ne," je odločil Gilmartin. "Izvečite ga mora zdravnik. Sicer pa lahko slečemo suknjo in srajco za sedaj."

Bill je stokal in klel, ko so mu slačili obleko. Tedaj je prihitel mlad zdravnik, a z njim stražnik s skledo vode. Pokimal je razumljivo Gilmartinu, ko mu je ta pokazal na nož.

"Za ramena ga primite," je ukazoval zdravnik. "Pa da se vam ne iztrga. Tu-sem z vodo, tu-sem!"

Čim je bilo vse pripravljeno, je položil zdravnik eno roko na Billov hrbet, z drugo pa je sundoma izvekel nož. Kri se je vtila iz rane. "Oj," je zavpil Bill ter se skušal iztrgati, vendar ga je Gilmartin trdo držal.

"Saj ni tako hudo, sinko!" je dejal zdravnik. "Radi tega bo-

ste šele v starih letih prišli na vislice. Sicer ste pa imeli srečo!"

Kmalu nato je zdravnik obvezal rano ter si pričel umivati roke.

"Pa lezite in bodite mirni," je zaukazal.

"Vraga bom ležal," je dejal kakor poživljen Bill. "Sedaj bom nalašč pokazal governerju, kje živita ta prokleta mrjasca!"

Gilmartin je pogledal zdravnika ter vprašal: "Ali bi ga lahko vzel s seboj v avtomobilu do Golder Greena. Kasneje ga takoj oddam v bolnišnico."

"Ako se čuti dovolj močnega. Koristilo mu vsekakor ne bo. Pa bolje, da vzamete kako okrepčilo s seboj."

"Saj mi tudi sedaj ne bi škodilo," je hitel Bill. "Grem pa na vsak način z governerjem."

Gilmartin je pomignil stražniku, naj preskrbi potrebno okrepčilo.

Zdravnik je pričel ogledovati nož in pripomnil: "Čudno orodje! Kakor da je orientalskega izvora!"

"Stavim, da je to nož, kakršne imajo navadno kubanski kofaki. Vendar pa nisem nikdar še čul, da bi jih metali," je dejal Gilmartin.

Ves potan je vstopil Gibbs. Zaklel je: "Ubežal mi je, za sedaj. Do zadnjega moža sem poslal, da ga iščejo."

"Ali ste mu videli obraz?" je vprašal Gilmartin.

"Samo trenutek. Možak z dolgo brado."

"Jakob!" je vzkliknil Hoskins. "Ne, mar ne gremo še v

Golders Green?"

"Bojim se, da smo prepozni," je odvrnil Gilmartin. "Jakob je najbrže čakal tu, medtem pa je šel oni drugi, Oto, ter izpraznil hišo. Vsekakor pa pojdimo tja!"

Oblekli so takoj Hoskinsa ter odšli, ostavivši zdravnika, da podpiše še listine. Čim so prišli do vrat, so se instinktivno ozrli na desno in levo — vendar to pot ni bilo nobene nevarnosti. Hoskins je bil vsled izgube krvi precej šibak, tako da so ga morali v avtomobil dvigniti. Vendar pa ga ni zapustil veder duh. Čim so prispeli kmalu nato v Golder Green, so prepustili govorilno cev na avtomobilu Hoskinsu, da je vodil izvoščeka. Na nekem križišču so postali, ker mimo je vozila ognjevaška brigada. "Prihodnja ulica na desno," je končno dejal Bill ter izpustil govorilno cev.

"Policijska četa mora tu nekje čakati," je pripomnil Gilmartin.

Hoskins je bil zelo utrujen in že skoro ni mogel več ravno sedeti. Oba detektiva sta ga precej v skrbeh podpirala. Tedaj pa se je avtomobil nepričakovano sunkoma ustavil. Gilmartin se je nagnil preko okna in videl stražnika. Malo dalje v ulici pa je bila precejšnja gruča ljudi. Od svetlih delov avtomobila je odsevala čudna luč.

"Kaj pa je?" je vprašal Gilmartin.

"Promet ustavljen, gospod," je odgovoril izvošček. "Zapišuje me, ker se nisem ustavil. Povedal sem mu, kdo ste, pa —"

"Pridite bliže," je zapovedal

detektiv stražniku, ki je skrbno pisal v svojo beležnico. V odločnem glasu je spoznal stražnik avtoriteto ter se je približal.

"Spravite tisto svojo proketo beležnico!" je vpil Gilmartin rdeč od jeze. "Ako niste verjeli izvoščku, zakaj niste prišli k meni? Tu!" Pomolil mu je svojo iztovenico pod nos.

"Obžalujem, gospod, ampak —" se je hotel opravičiti stražnik.

"Zakaj pa ne smemo dalje?"

"Požar, gospod nadinšpektor. Promet je ustavljen."

"Kje pa gori, pri vrugu?"

"Prihodnja ulica. Prva na desno."

"Proketo," je zagodrnjal Bill v avtomobilu. "Zapalili so hišo!"

"Moramo tjakaj takoj," je ukazoval Gilmartin. "Skrbite, da bomo imeli prosto pot. Naš vodnik ne more hoditi."

Prišli so do vogala, kamor je pritekel mlad policijski uradnik ter razburjeno mahal z rokami.

"Ho, Goodman!" je zaklical Gibbs. "Le potolažite se!"

Inšpektor je spoznal Gibbsa in Gilmartina: "Oprostite!"

Krvavoručec plamen je ob svetleval okolico. Gilmartin je pomagal Billu na noge. Samo en pogled je zadostoval, da je vzkliknil: "Proketo res! To je ona hiša!"

SESTNAJSTO POGLAVJE

Jetnik

Ni minilo par minut in že je Gilmartin govoril z ognjevaškim načelnikom.

"Brezdvomno," je odvrnil ta na Gilmartinovo vprašanje. "Ogenj je bil podtaknjen. Saj poka kakor star avtomobil."

"Ste našli koga ali kaj v notranjosti?"

"Nismo imeli časa," je odvrnil oni. "Vse je že bilo v plame-

nih, ko smo prispeli. Postavili pa smo lestvo — poskušali bomo vsekakor, ako se vam zdi to važno."

(Dalje prihodnjič)

EKSPERTNA RADIO POSLUGA

Mi popravljamo radio vseh izdelkov. Naše dela je garancirano najboljša vrsta.

NIZKA CENA ZA PRVOVRSTNO DELO!

J. Jakse A. Bruss

17002 Grovewood Ave. Tel. KEmore 1080

JOSEPH J. OGRIN

ODVETNIK

401 Engineers Bldg. Mala 4128

Zvečer:

15621 Waterloo Rd. Kenmore 1694

Maytag

aluminum Washer

MANDEL HARDWARE

15704 Waterloo Rd. Tel. KEmore 1282

Michael Casserman

18700 Shawnee Ave. PLUMBING & HEATING KEmore 3877

THE OLD HOME TOWN

Registered U. S. Patent Office

Stanley

VESELICA

bo popolen uspeh, ako jo oglašate v

"AMERIŠKI DOMOVINI"

Društva imajo izjemne cene na oglasih!

NORWOOD THEATRE, 6210 St. Clair Ave.

V ponedeljek, torek, sredo, 11., 12., 13. aprila

UMORI V MORGUE ULICI

Se nikdar se ni upalo pokazati na filmu tako strašno povest o umoru in blaznih poskušnjah dr. Mirakle. Treba je poguma, da se jo gleda, toda pozabil je ne boš nikdar.

Nedolžna lepota . . . to je bil njen poročni večer . . . srečna je sanjala o možu, ki ga ljubi. Potem . . . senca na steni . . . po begla zver . . . strašno se režeča. Kakšna bo njena usoda . . . čegava nevesta bo?

Tudi Gloria Swanson v "DANES ZVEČER ALI NIKOLI" ODRASLI 15 CENTOV

V ŠETRTEK IN PETEK—James Dunn, Sally Ellers "PLESOČI ZBOR." Tudi dve komediji. Odrasli 15 centov.

V SOBOTO—Ed. G. Robinson "MOŽ S SEKIRO." Tudi Billie Dove "STAROST ZA LJUBEZEN."

BERENGARIA

tako je ime največjemu parniku Cunard Linije, na katerem bo dne 15. junija potovalo veliko število clevelandskih in drugih slovenskih rojakov . . . Velikanski parnik . . . lepe udobne kabine . . . zelo znižane cene . . . ugodnosti na parniku in vlakih . . . potnike spremlja do Ljubljane MR. KOLLANDER . . . nobene skrbi z prtljago ali s čim drugim . . . nikakih stroškov v New Yorku . . . z vlaka takoj na parnik . . . najboljša prilika za prijetno potovanje . . . ne odlašajte, temveč se takoj oglasite. Vsa pojasnila in navodila dobite pri:

August Kollander Co.

6419 St. Clair Avenue v Slovenskem Narodnem Domu

Poslužite se domačega podjetja, ki je v resnici tudi pripoznano kot

NAJVEČJI, NAJBOLJ MODERNI FOTOGRAFIČNI ATELJE V DRŽAVI OHIO

Odprto vsaki dan. Ob nedeljah odprto od 10. zjutraj do 4. popoldne

BUKOVNIK STUDIO

6405 ST. CLAIR AVENUE Telefon: HEnderson 5013